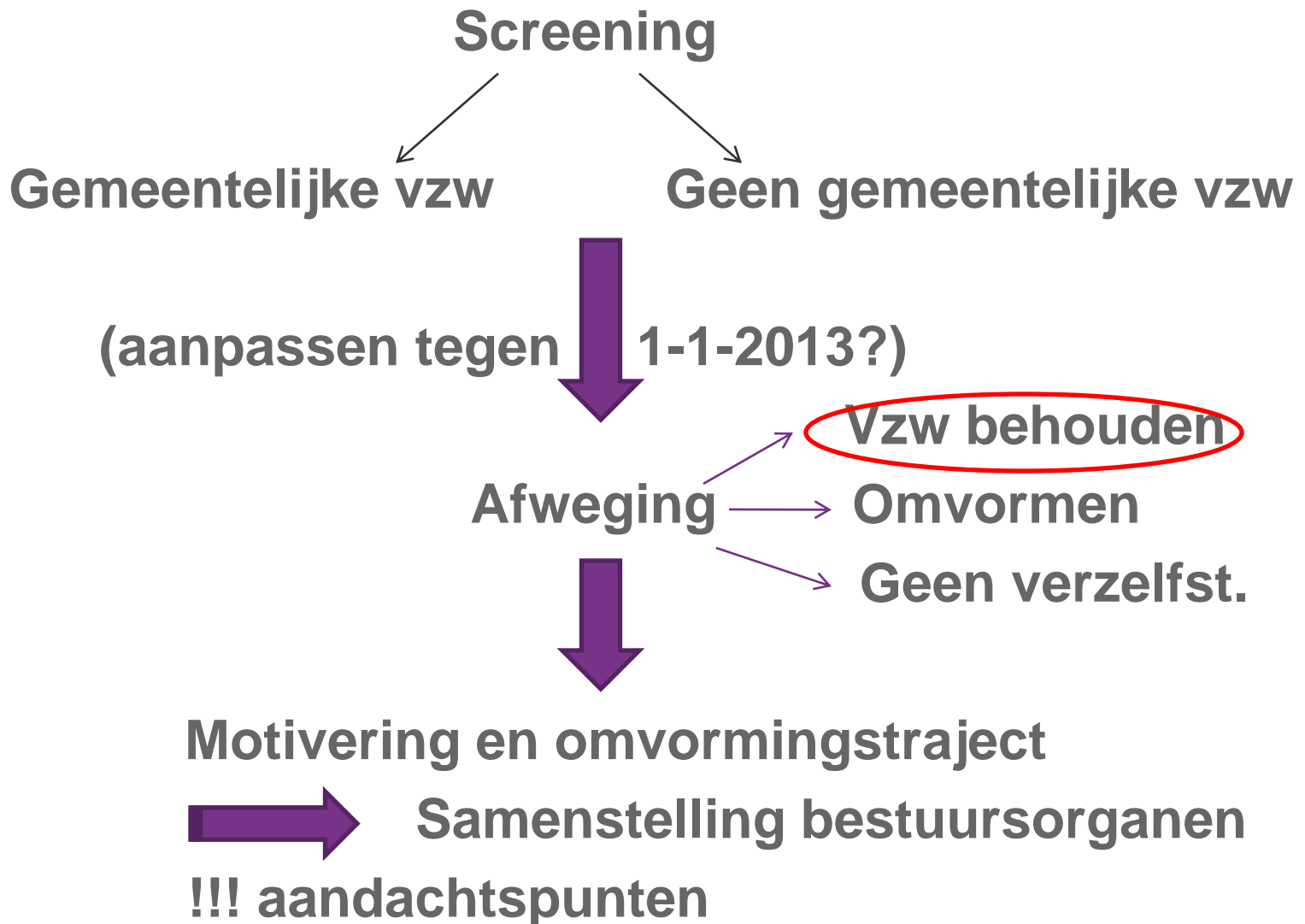

De gemeentelijke vzw: wat doen we ermee?

Ja, wát moeten we er nu mee doen?

Resultaat screening

- **Het is er géén!**

- andere rechtsgrond of geen rechtspersoonlijkheid (DIS, DTSV, PWA's, adviesraden, feitelijke verenigingen, ...)
- particuliere vzw (of bvba, nv, stichting, ...)
- deelname gemeente (art. 195 GD)? Oplijsten (CBS → GR)!
- andere banden met gemeentebestuur?
- weerleggen of niet? *TIP: t.m. "overzichtsbesluit" maken*

- **Het is er één!**

- taken van gemeentelijk belang
- aanpassing nodig? hoogstwaarschijnlijk wel...
- overgangstermijn aanpassing: tot 1 januari 2013 (vroeger?/later?)

- **Art. 310 Gemeentedecreet**

§ 1. De werking en de statuten van de op het ogenblik van de inwerkingtreding van dit decreet in het Vlaamse Gewest bestaande gemeentebedrijven, autonome gemeentebedrijven en personen die door de gemeente belast zijn met bepaalde **taken van gemeentelijk belang**, en die niet voldoen aan de voorschriften van titel VII, hoofdstuk II en geen andere decretale of wettelijke rechtsgrond hebben, worden bij gemeenteraadsbeslissing in overeenstemming gebracht met de bepalingen van dit decreet **uiterlijk op 1 januari 2013**.

Voor hen treedt dit decreet in werking op de dag die volgt op de ontvangst van de goedkeuringsbeslissingen, vermeld in § 2, en uiterlijk op 1 januari 2013. **Artikelen 228, 229 en 230 zijn echter onmiddellijk op hen van toepassing.**

De gemeentebedrijven, vermeld in het eerste lid, kunnen de boekhouding voeren die voor hen van toepassing was op 31 december 2006 tot en met 31 december 2012. Die termijn kan door de Vlaamse Regering worden verlengd.

§ 2. De in § 1 bedoelde beslissingen worden binnen **dertig dagen** aan de Vlaamse Regering verzonden. Binnen **honderd dagen** na verzending keurt de Vlaamse Regering de beslissingen al dan niet goed. **Als die termijn verstrijkt zonder dat de Vlaamse Regering een beslissing heeft genomen, en die beslissing verzonden heeft aan de gemeente, dan wordt de goedkeuring geacht te zijn verleend.**

Overgangstermijn

- Aanpassing “werking en statuten” aan voorschriften van Titel VII, Hoofdstuk II Gemeentedecreet
- Tijd om aan te passen tot 1 januari 2013
 - Uitstel? 1 januari 2014?
 - Niet-aanpassing? Klachtentoezicht...
- Sperperiode (2012)? Niet van toepassing, tenzij nieuw EVA, AGB → vzw (?) of uitbreiding doel vzw
- Hou rekening met goedkeuringstoezicht
 - 100 dagen...
 - ...of meer? → **toets voordien al af bij ABB!**

Omvormen, vervangen of ontbinden?

- **Vzw behouden en aanpassen aan GD (ev. doel uitbreiden)**
→ Wordt EVA in privaatrechtelijke (vzw-)vorm (of nv, stichting, ...)
- Vzw omvormen naar (nieuw) AGB (of incorporeren in bestaand AGB)
→ Vzw ontbinden, vereffenen en AGB oprichten (of in AGB stoppen)
- Vzw-taken naar gemeente overdragen: gemeentediensten zelf, budgethouderschap, IVA, ...
→ Vzw ontbinden, vereffenen en IVA oprichten, of...
- Andere: IGS, samenwerking gemeente-OCMW, PPS, afstoten, ...

Mogelijke voordelen vzw

Afwegingskader verzelfstandiging!!!

- samenwerking met of betrokkenheid van particulieren/deskundigen
- soepele werking/snelheid van uitvoering
- vrij contractueel personeel aanstellen (binnen grenzen PC)
(let op: Wet 5 december 1968 op sociaal overleg)
- financiële autonomie *(let op: Wet 14 november 1983 mbt controle op en de aanwending van sommige toelagen)*
- afzonderlijke boekhouding *(let op: kleine vs. grote vzw's)*
- logische voortzetting van jarenlange ervaring met vzw/context sector
- onderworpen aan rechtspersonenbelasting
-

Motivering

- Voorbeelden geslaagde omvorming/oprichting:
Gent, Antwerpen, Kortrijk, Dendermonde, Roeselare, Poperinge, Olen
→ merendeel vrijetijdssector, maar ook onderwijs, energiebesparing, lokale economie, ...
- Andere praktijk:
 - CC Muze Heusden-Zolder
 - vzw 850 jaar Essen
 - vzw Opbouwwerk Maasmechelen
 - vzw Energie Aalst i.k.v. FRGE
 - vzw Toerisme Lanaken
 - ...

a) Screening

- Welke verzelfstandigde structuren komen in aanmerking?
- Andere relevante taken die kunnen overgedragen/herverdeeld worden? Gezamenlijk beheer?

- Wat willen we zelf (blijven) doen?

Bv. organisatie dienstverlening (kerntaak van gemeentelijk belang) vs. programmering, zaalverhuur, ticketverkoop, etc. (beleidsuitvoerende taken van gemeentelijk belang)

b) Afweging

- Wat zijn voordelen/nadelen van behoud vzw-vorm?
- Afweging t.o.v. andere vormen (AGB, intern, ...)?
 - !!! Rangorde: PEVA is uitzondering
- Wat zijn prioriteiten (beleid)?
 - !!! Overleg met betrokken diensten/externen over invulling, o.a. samenstelling bestuursorganen en mate van autonomie
- Behoud?
 - (concrete) motivering (verslag college) wellicht verplicht
 - **motiveringsoefening sowieso aan te raden**

c) Uitvoering

- Beslissing gemeenteraad o.b.v. verslag (cf. “sperperiode”) – goedkeuring gemaakte afspraken

- Ontwerp van statutenwijziging // GD

TIP: toets af met AV en RvB van vzw

- Goedkeuring statutenwijziging door GR? Cf. art. 310 GD

- Opmaak samenwerkingsovereenkomst (RvB vzw en GR)

Gebruik expertise eigen diensten: twee weten/kunnen meer dan één

d) Toezicht

- Bijzonder goedkeuringstoezicht
- GR-besluit, verslag CBS + ontwerp-statuten binnen 30d. naar Vlaamse Regering
- Beslissing binnen 100d.; anders: automatische goedkeuring
- Pas PEVA na goedkeuring door VR en goedkeuring door AV (leden, statuten, wijziging doel, ...) [↔ AGB: vanaf oprichtingsbeslissing]

 Voorafgaandelijk overleg met toezicht (ABB) aan te raden

e) Samenstelling bestuursorganen

(zie verder)

- Onderscheid AV/RvB (cf. CBS en GR)
- Over fracties, voordrachten, vertegenwoordigers, externen, M/V, evenredige verdeling, leden, kiessystemen, etc.

! Goede afspraken maken goede vrienden

!! Gebruik een goede rekenmachine

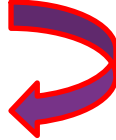
!!! Verdeel geen posten, maar deskundigheid

f) Operationalisering

- Goedkeuring statutenwijziging, aanvaarding leden, ... door AV
- Verdere concretisering samenwerkingsovereenkomst (installeren internecontrolesysteem, audittaken, presentiegeld, ...)
- Terinzagelegging documenten op gemeentehuis én op zetel VZW
- Neerlegging statutenwijziging e.a. op griffie rechtbank van koophandel + publicatie in B.S.
- Toelage door gemeente

 De mensen moeten het nog altijd doen...

Gemeentedecreet:

- gemeente als lid vzw in AV (niet noodzakelijk als bestuurder!)
 - **alle vertegenwoordigers gemeente = één lid = gemeente**
 - vertegenwoordiger(s) gemeente in AV = GR-leden
 - handelen in AV volgens instructies GR
 - **best slechts één vertegenwoordiger gemeente?**
- overwicht gemeente door:
 - * meerderheid stemmen in AV
 - * voordracht meerderheid leden RvB (fracties!)
- getrapte samenstellingsprocedure RvB (zie volgende slides)
- max. 2/3 voorgedragen leden RvB van hetzelfde geslacht
- gemeente kan alle voordrachten en aanwijzingen steeds herroepen
- vernieuwing bestuursorganen bij vernieuwing GR

Gemeente draagt meerderheid leden RvB voor

→ elke fractie *kan* minstens één lid voordragen

→ overige voorgedragen leden:

1. evenredige verdeling tussen fracties CBS en andere
2. evenredige verdeling onder fracties CBS
3. evenredige verdeling onder andere fracties

→ indien niet minstens helft zetels voor fracties CBS, valt gewaarborgde vertegenwoordiging weg

→ max. 2/3 bestuurders van hetzelfde geslacht:

- a) niet gelukt, dan 2/3-regel zowel voor fracties CBS als voor andere fracties
- b) niet gelukt, dan duiden grootste fracties in afnemende volgorde iemand van andere geslacht aan

Voorbeeld (1)

Stel: 10 voorgedragen bestuurders (\neq externe bestuurders!!!)

23 GR-leden, meerderheidsfracties A en B resp. 9 en 3 leden (= 12),

minderheidsfracties C, D, E en F resp. 5, 3, 2 en 1 leden (= 11)

Gewaarborgde voordracht: A, B, C, D, E en F elk één bestuurder

Andere bestuurders: systeem-Imperiali, D'Hondt of ... (o.b.v.

verkiezingsuitslag) [toezicht: échte evenredige verdeling, bv. ($4 \times 12/23 \approx 2,1$ vs. $4 \times 11/23 \approx 1,9$; afronden naar boven/onder)]

Evenredige verdeling meerderheid/minderheid: 2 MeH – 2 MiH

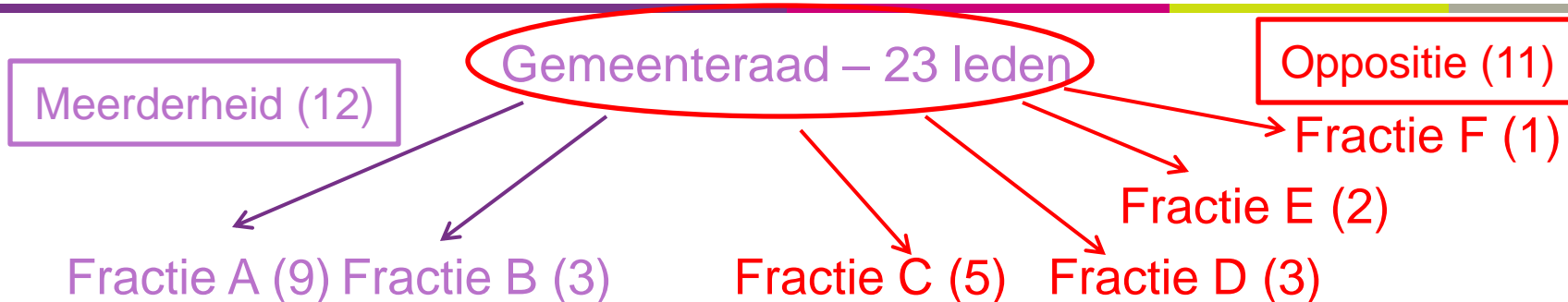
Evenredige verdeling meerderheid: 2 A

Evenredige verdeling minderheid: 1 C – 1 D

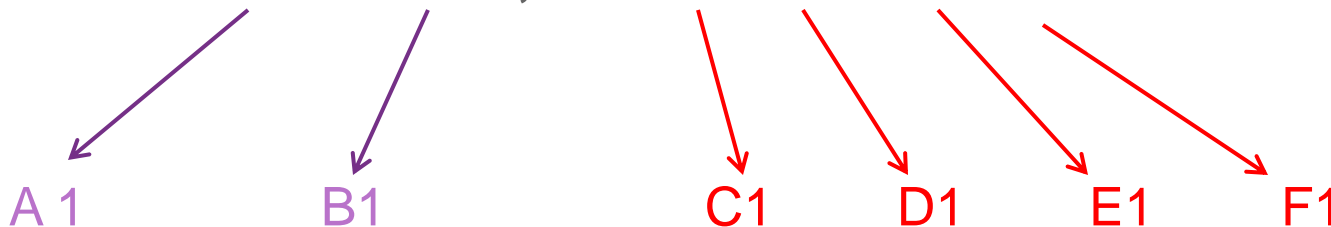
Samenstelling RvB: 3 A – 1 B – 2 C – 2 D – 1 E – 1 F

MAAR: niet minstens helft van meerderheidsfracties A en B (4 vs. 6)

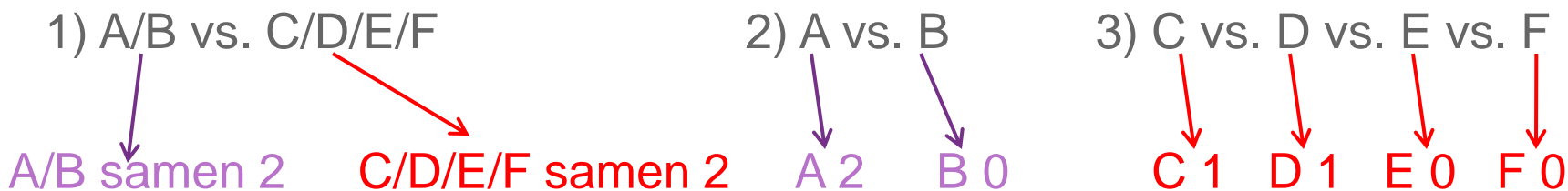
Voorbeeld (2)

Stel: 10 bestuurders, elke fractie heeft één “zekere” bestuurder

Evenredige verdeling resterende 4 zetels

A 3 / B 1 → Meerderheid 4 zetels

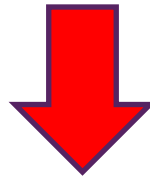
C 2 / D 2 / E 1 / F 1 → Oppositie 6 zetels

= mislukt!!!

Voorbeeld (3)

Oplossing?

- Aantal bestuurders optrekken...of verlagen, maar hier weinig kans
- **Gewaarborgde vertegenwoordiging laten vallen**

Evenredige verdeling meerderheid/minderheid: 5 MeH – 5 MiH

Evenredige verdeling meerderheid: 4 A – 1 B

Evenredige verdeling minderheid: 3 C – 1 D – 1 E

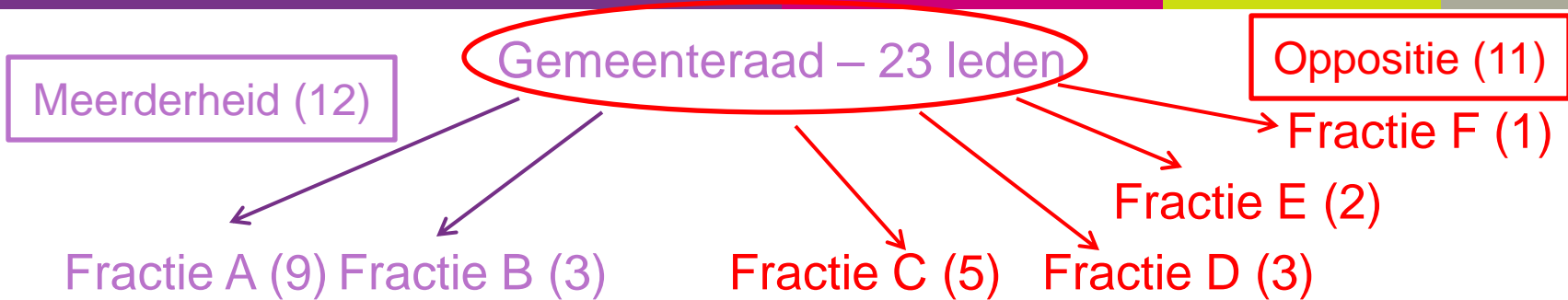
Samenstelling RvB: 4 A – 1 B – 3 C – 1 D – 1 E – geen voor F (!)

Helpt volstaat, verdeling hangt af van toegepast systeem en kiesuitslag

💣 Gevaar voor “misbruiken” systeem → gebruik éénzelfde systeem!

💣 Invullen M/V-verhouding...

Voorbeeld (4)

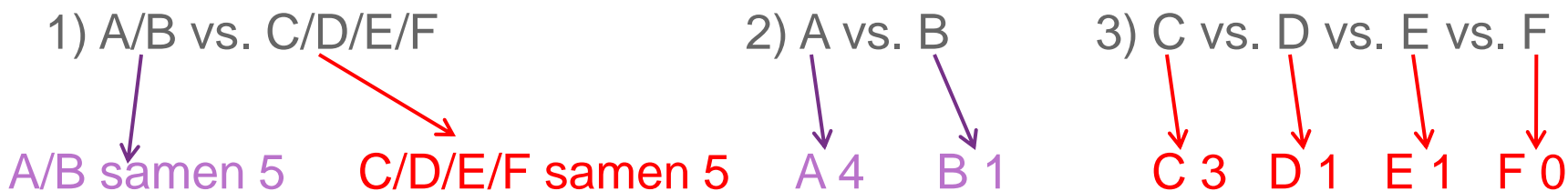

Stel: 10 bestuurders

Elke fractie heeft één “eekere” bestuurder

Evenredige verdeling alle zetels (10)

A 4 / B 1 → Meerderheid 5 zetels

C 3 / D 1 / E 1 / F 0 → Oppositie 5 zetels

Specifieke aandachtspunten

Verhouding GD – vzw-wetgeving (Wet van 27 juni 1921)

- Gemeente als (één) lid → (externe) partners vereist

[vzw-wet: min. 3 leden]

Bv. andere vzw's, GR-leden in eigen naam, mensen uit werkveld, ...

- Alle fracties moeten vertegenwoordigd zijn in RvB

[vzw-wet: minder bestuurders dan leden]

→ groot aantal externe leden in AV

→ slechts minimum aantal leden in RvB (2 of 3), met gemeente als bestuurder (verdeling via stemrechten)?

→ nv, bvba, stichting, ...?

- Focus bij AV/RvB?

[vzw-wet: bevoegdheden RvB vs. bevoegdheden AV]

- Verwerk regels GD in statuten

Verhouding GD – Cultuurpactwetgeving

(zie presentatie Griet De Wachter)

(minister Keulen: bij conflict CP met GD, gaat CP voor, aangezien CP specifiek is + wet van openbare orde)

- **AGB**: 9a eenvoudigst (maar beperkte inspraak), 9b moeilijk, 9c onmogelijk

→ argument pro vzw?

- **vzw**: 9c onmogelijk, 9a en 9b mogelijk, maar...

* 9a: nóg extra commissie naast AV en RvB???

* 9b: nog voldoende inspraak? verenigbaar met CPW?

* sowieso geen ideale combinatie

????????????????

- Hoe moet het nu verder?
- Duidelijkheid gewenst
 - a) Overgangstermijn → uitstel?
 - b) Gemeentelijk belang → zekerheid mbt twijfelgevallen
 - c) Nut van hiërarchie?
 - d) Invulling (bestuursorganen, statuten, ...) → richtlijnen
- Via: - wijziging Gemeentedecreet
 - omzendbrief
 - richtlijnen toezicht (incl. goede praktijken)
- Nota VVSG i.s.m. partners (binnenkort op website)
- Vervolgtraject

Meer informatie

- **Afwegingskader verzelfstandiging:**
www.vvsg.be > Werking & Organisatie > Verzelfstandiging
> laatste versie in rechterkolom
- **Verzelfstandigen, samenwerken of uitbesteden?**
Een keuze-instrument voor lokale besturen (Verhoest, De Herdt, Vanholsbeeck; 2009)
- **Verzelfstandiging en samenwerking op lokaal vlak**
(VVSG/Politeia; losbladige publicatie)
- **Contact:**
David Vanholsbeeck
Tel. 02/211.55.45
david.vanholsbeeck@vvsg.be

Vragen?

Vergeet uw evaluatieformulier, badge en aanwezigheidsattest niet!